

De uitgifte Olympische Spelen van 1896

Dit jaar worden in augustus de Olympische Spelen in Peking gehouden. Een thema dat door velen wordt verzameld!

We putten daarvoor uit het Griekse blad *Filoteia*. Daarin verscheen in oktober 2003 een artikel van de hand van de heer *Georgios Sparis* over de emissie Olympische Spelen 1896, meer specifiek over de totstandkoming ervan, de eerste oplage en de niet geplande vervolgoplage. De aanleiding voor dit artikel was een aankoop op de veiling bij *Karamitsos* in april 2001 in de vorm van een briefkaart (fig. 1), die op 16 mei 1896 was verzonden van Athene naar Brussel aan de heer *Maurice Foulon* bij de *Banque de Bruxelles*.

Hierin werd verwezen naar deze bijzondere emissie en het volgende werd vermeld (vertaald uit het Frans):

Geachte heer,

Hetzelfde verhaal als voor de 60 Lepta herhaalt zich nu bij de 40 Lepta. Het ziet er definitief naar uit, dat de oplage is uitgeput en de drukker verklaart dat hij niet garanderen dat een volgende oplage exact hetzelfde zal zijn als de voorgaande.... Desalniettemin, tot op heden weten we nog niets zeker.

(Onleesbare) paraaf.

De afzender is helaas onbekend gebleven, maar *Sparis'* nieuwsgierigheid was hierdoor gewekt. Hij ging op zoek naar het ontstaan van deze bijzondere serie (in die tijd ongekend!) en stuitte op de *Circle Timbrophiles d' Athènes*, die in haar vergadering van 12 februari 1895 het voorstel lanceerde aan de kroonprins (Constantijn), die tevens president was van het Olympisch Comité, om zijn invloed aan te wenden bij de regering, om een herinneringsemissie te doen verschijnen, ter gelegenheid van de spelen. Daarmee kwam de bal aan het rollen. C.N. Papamichalopoulos, een parlamentslid, diende op 15 juli van dat jaar formeel een initiatiefvoorstel in. Zijn idee was om daarvoor gebruik te maken van een serie foto's van ruïnes van gebouwen uit de klassieke oudheid. Dat idee vond echter geen ingang. De afbeeldingen, de waarden en de details werden uiteindelijk vastgelegd bij koninklijk besluit van 9 november van dat jaar. Een bijstelling van de kleuren voor de waarden 25, 40 en 60 Lepta en de 2 Drachmen en het afwijkende zegelformaat (22 x 38 mm in plaats van de eerder voorziene 20 x 42 mm) zorgde voor vertraging in de uitvoering. De opdracht voor de

druk ging naar de Nationale Drukkerij van Frankrijk te Parijs. De dag van uitgifte werd uiteindelijk bepaald op 25 maart 1896. Het was eerder de bedoeling, de serie klaar te hebben voor de verkoop aan de loketten 25 dagen voordat de spelen zouden aanvangen, maar dat werd bij lange na niet gehaald. Gelet op het extreem korte tijdschema bleek het niet mogelijk, de bestelde hoeveelheden in één keer aan te leveren. Op 19 maart 1896 (6 dagen voor de geplande uitgiftedatum!) kwam de eerste levering aan in Athene. Daarvan vormde de 20 Lepta een majeur onderdeel, terwijl van de waarden 1, 2, 5 en 10 Lepta maar een beperkte hoeveelheid beschikbaar was.

*1 Lepton in blok van 4,
met speciaal stempel Pireus*

Wat opvalt bij alle zegelwaarden, zijn de verschillende kleurnuances, maar of die ook alle zijn terug te voeren op de verschillende drukoplagen, is nog maar de vraag.

Van de 10 Drachmen werden bv. maar 870 vellen geproduceerd en van de 5 Drachmen 1786, en van de 2 Drachmen 2630 vellen. Niet echt aantallen om in verschillende oplagen aan te maken, zou men zeggen. Met behulp van de Royal Philatelic Society in London is getracht, de gang van zaken helder te krijgen.

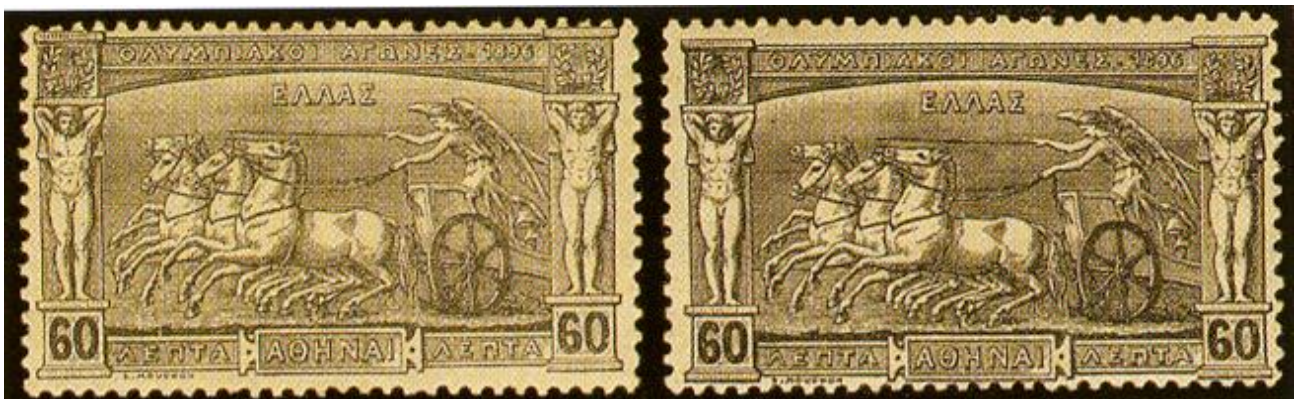
Volgens een publicatie in *Le Timbre Poste* op 19 maart 1896 bleven de aangeleverde aantallen van de laagste waarden tot en met de 20 Lepta ver achter bij wat eerder was besteld. Er is geen aanwijzing, dat er vervolgoeddrachten nodig waren voor de overige waarden.

de 10 en 20 Lepta in verschillende kleurnuances

Bij de 40 en de 60 Lepta speelt een andere gang van zaken. Daarvan was op voorhand maar een geringe oplage besteld. Deze waarden correspondeerden met het tarief voor een interlokale brief van het 2^e gewicht (tot 30 gram) resp. een aangetekende interlokale brief van het 2^e gewicht. Toen verzamelaars daar lucht van kregen, probeerden er enkele uit speculatieve overwegingen grotere hoeveelheden van te bemachtigen. Dat had tot gevolg, dat de 60 Lepta volgens sommige bronnen al daags nadat zij aan het loket was verschenen, niet meer verkrijgbaar was, volgens andere was dat pas enkele weken later het geval. Dit lokte bij de regering een directe reactie uit in de vorm van een bestelling voor het aanleveren van een vervolgoeddrachte.

Bij de 40 Lepta speelde een gelijke gang van zaken. De vervolgoeddrachte zou al 3 tot 4 dagen later zijn aangeleverd, terwijl op 15 juni 1896 van de 60 Lepta al een tweede vervolgoeddrachte in circulatie kwam, tegelijk met een vervolgoeddrachte van de 40 Lepta en de 1 Drachme.

Van de laagste waarden, tot en met de 20 Lepta, zijn meerdere vervolgoeddrachten bekend. Waarschijnlijk zijn de overige waarden, die van 25 Lepta, 2, 5 en 10 Drachmen alsnog in één oplage gedrukt. De significante verschillen, die

vooral bij de 2 Drachmen in het oog springen (niet te verwarren met de vervalsing!), zouden het gevolg zijn van verschillende manieren waarop de drukplaten van inkt werden voorzien. Dat heeft tot gevolg, dat ook bij zegels van andere waarden uit één en dezelfde oplage kleurnuanceverschillen kunnen voorkomen.

Een zeldzaam stempel op de 10 Drachme: het treinstempel Pyrgos-Patras

Sparis heeft de oplagehoogten van de verschillende waarden onderzocht en stootte –door gebrek aan officiële bron-documenten- op verschillende schattingen. Is hier sprake van verwarring tussen verkochte zegels in plaats van gedrukte zegels? Een aantal waarden is later immers overdrukt met een andere waarde en/of overdrukt en opgebruikt als fiscaal zegel.

PRINTED QUANTITIES									
	BRUNEL	KOHL	MELETH & TRORY	KOYM	ΡΑΦΤΟΠ	ΝΑΛΤΣΑΣ	FILATELIA ITALIANA	ΒΛΑΣΤΟΣ	ΕΡΜΗΣ
	20	21	22, 23	24	25	26	27	28	29
1 λ.	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	3.933.750	4.000.000
2 λ.	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	2.494.150	4.000.000
5 λ.	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	2.992.500	3.000.000
10 λ.	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	10.000.000	2.000.000	1.981.440	2.000.000
20 λ.	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	3.999.950	4.000.000
25 λ.	2.000.000	2.033.670	2.033.670	2.033.670	2.000.000	2.033.060	2.000.000	1.929.700	2.033.670
40 λ.	150.000	153.360?	153.360	153.360	153.000	153.360	159.000	70.620	150.360
ανατύπωση / reprint	-	?	-	-	-	-	-	-	-
60 λ.	20.000	23.760	23.760	23.760	23.000	23.760	100.000	86.380	23.760
ανατύπωση / reprint	-	?	-	229.240	77.000	?	-	-	221.250
1 Δρ.	200.000	221.250?	221.250	221.250	221.000	221.250	221.000	120.550	221.250
ανατύπωση / reprint	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Δρ.	150.000	157.800?	157.800	157.800	158.000	157.800	158.000	82.060	157.600
5 Δρ.	100.000	107.160?	107.160	107.160	107.000	107.160	107.000	56.050	107.160
10 Δρ.	50.000	52.200?	52.200	52.200	52.000	52.000	52.000	16.060	52.200

En –hoe ongelooflijk dat ook klinkt- er zijn aan het eind van de 19^e eeuw ook bestanden onder nominaal aan de handel aangeboden. De Griekse staat had het geld hard nodig om uit de kosten te kunnen komen...

5 Dr met opdruk 30 Lepta, opgebruik als fiscaal zegel

